

6 anys de gestió pública de l'aigua

El 10 de desembre de 2018, l'Ajuntament de Terrassa va assumir plenament la gestió del servei d'abastament d'aigua a la ciutat, a través de l'empresa municipal Taigua. Una decisió valenta, que ens ha convertit en referent per a molts d'altres municipis que també tenen intenció de liderar la gestió de l'aigua des de l'administració pública.

Sis anys després d'aquella fita, podem dir que Terrassa ha establert les bases per a consolidar un servei públic de qualitat, eficient, transparent, participatiu i social; a més de crear un model de gestió de l'aigua que ha incorporat una visió mediambiental i també social.

Bon exemple d'això són les inversions i millores en les instal·lacions, que en els darrers anys ens han permès avançar en la renovació de la xarxa de distribució, millorar el rendiment dels equips electromecànics i implantar un sistema de detecció de fuites mitjançant sondes. Només en aquest any 2024 Taigua ha invertit més de 5 milions, el que ha permès renovar més de 12 mil metres de canonades de la xarxa de distribució d'aigua potable a la ciutat. A més, ha invertit en noves escomeses i ha millorat la sectorització de la xarxa, amb una inversió total de 3 milions d'euros. I encara una altra dada: l'any passat en concret, entre la xarxa de distribució i els ramals domiciliaris, es van reparar 432 avaries, fet que suposa un increment del 32% respecte l'any 2022. Així, en 6 anys, TAIGUA ha superat dues vegades la inversió màxima realitzada per l'anterior operador en els seus 9 darrers anys de gestió. Tota aquesta inversió, a més, s'ha fet mantenint uns preus ajustats.

El fet que l'aigua sigui pública, també ens ha permès treballar per pal·liar els efectes de la sequera. En aquest sentit, i respecte l'any anterior, aquest 2024 la ciutat ha reduït en 725.211 m³ (5.4%) el cabal total aportat a la xarxa i cal destacar que el 27% d'aquest estalvi ha estat resultant de la millora de l'eficiència hidràulica per part de Taigua. També amb l'objectiu de fer front a l'emergència per sequera, aquest 2024 s'ha treballat per aprofitar l'aigua regenerada de la depuradora de Terrassa i la cerca, adequació i legalització de possibles pous per al reg d'espais verds o la neteja de carrers.

Paral·lelament, per fomentar l'estalvi entre les persones usuàries, **Taigua ha actualitzat l'estructura de les tarifes perquè siguin més equilibrades, equitatives i corresponsables.** Així, s'han implementat uns canvis que no són de caràcter lineal, sinó que estan determinats pel consum. La nova estructura estableix un primer tram de 60 litres/hab./dia, que correspon als requisits bàsics d'aigua; un segon tram que se situa en els consums mitjans, de 60 a 100 litres/hab./dia, i un tercer tram, superior en aquesta xifra, on ja hi començaria a haver un consum susceptible de millorar. Els primers metres cúbics de consum es facturem al preu del primer tram, que és més baix per fomentar l'estalvi i, a mesura que la despesa augmenta s'incrementa, també, el preu de l'aigua. Així, els que fan un consum responsable, obtenen beneficis i per tant, s'incentiva l'estalvi i l'ús responsable de l'aigua. **Per tant, i per donar informació acurada i que sabem que preocupa: els primers 100lhd tenen un preu de 1,68€, que a Barcelona tenen un preu de 2,27€ i a Sabadell 1,97€.**

Resolent preocupacions o relats malintencionats:

- El preu de l'aigua de Terrassa és car o desproporcionat? NO.
- Podem re-ajustar alguns aspectes per millorar aquestes tarifes? Si, i en això estem treballant ja amb l'Observatori de l'Aigua de Terrassa als que vam demanar que aquestes tarifes poguessin tenir un any sencer de recorregut i ens ho van acceptar,

perquè realment l'objectiu de l'OAT i el de l'Ajuntament és el mateix: la qualitat del servei i la conscienciació de la ciutadania.

Cal dir que la nostra ciutat fa un ús força coherent de l'aigua. Actualment, el consum d'aigua a Terrassa per persona i dia és de 92 litres, amb una tendència a la baixa. No obstant, tot i estar per sota dels 100 litres, la voluntat de l'Ajuntament és que aquesta xifra se segueixi reduint de manera progressiva per tal d'arribar al màxim de persones que consumeixin en aquest primer tram per als estalviadors de 60 litres/hab./dia que estarà bonificat.

Totes aquestes accions han permès a TAIGUA reduir la seva necessitat en recursos hídrics, tot i que la població de Terrassa ha anat incrementat al llarg dels anys. De fet, calculem que si TAIGUA no hagués realitzat una tasca divulgativa per reduir consums per part dels usuaris, i una intensa tasca de reducció de fuites, hauria hagut d'injectar, mantenint consums per càpita i rendiments del 2018 (corresponents a la xarxa en l'estat transferit per Mina) uns 15,057,968 m³ d'aigua.

Si, tenint una empresa pública el principal objectiu és la ciutadania, donar un servei de qualitat i prendre consciència de l'ús de l'aigua i valorar-ho, és a dir, hem animat a la ciutadania a consumir menys, i ho hem aconseguit.

I d'altra banda, **l'empresa pública també ens ha permès ampliar les polítiques socials per garantir que, efectivament, l'aigua sigui un dret per a tothom.** Millorar les condicions d'accés a la tarifa social de l'aigua s'ha materialitzat aquest any com a conseqüència dels canvis introduïts en l'Ordenança reguladora de la prestació patrimonial de caràcter públic no tributari sobre el servei d'abastament d'aigua.

Una de les novetats és que, des del mes de gener, la tarifa social municipal s'obté tramitant el cànon social. S'aplica automàticament a tothom qui tingui el cànon social de l'Agència Catalana de l'Aigua. Així s'equiparen les condicions entre les dues bonificacions. La de la Generalitat s'aplica al cànon de l'aigua i la de l'Ajuntament s'aplica al consum. Aquest ajut va ser implantat l'any 2013 per garantir el dret a l'aigua de les persones més vulnerables.

Crec que és important remarcar que la gestió pública de l'aigua, ens ha permès impulsar la participació ciutadana i un nou model de governança mitjançant l'Observatori de l'Aigua de Terrassa, que fa una gran tasca per difondre una bona cultura de l'aigua a les escoles; a més de fomentar el debat entorn aquest bé essencial.

En un moment en que sembla que prospera la idea que la gestió indirecta dels serveis, és a dir, per la contractació al sector privat, és més beneficiosa; Taigua demostra tot el contrari.

Terrassa va adoptar fa uns anys una decisió valenta i avui, això ens permet gestionar un bé comú i essencial amb criteris socials, mediambientals i de benestar col·lectiu. Així doncs, en podem estar ben orgulloses i és un bon moment per a felicitar-nos com ciutat perquè ho estem fent bé i continuarem fent-ho bé. **Gràcies a la professionalitat i la tasca de Taigua, a Terrassa hem obert camí a un model nou i de progrés vinculat a l'aigua, amb l'objectiu de créixer en benestar, en qualitat de vida i en justícia social.**

És normal que hi hagi veus i interessos que vulguin fer creure que aquesta gestió no és sostenible ni eficaç, però val a dir que sent una empresa pública estem sotmesos a processos de validació, de fiscalització, a ser curosos i a donar comptes de tot a diversos organismes i institucions, com per exemple al propi consell d'administració de l'empresa pública.

Per tant, més transparència que aquesta, no hi pot haver. Per això, defensem la gestió pública, perquè la ciutadania té el dret de tenir tota la informació i saber a on es destinen tots i cadascun dels ingressos de l'empresa.

Per acabar, entenc perfectament que, a vegades, pot resultar incòmode que es puguin plantejar altres models de gestió quan existeixen interessos i altres poders, però cal ser curosos amb la informació i no tergiversar-la ni manipular-la, i més quan la pròpia gestió ja té eines de control, i quan es pot esbrinar fàcilment quina és la informació correcta. No llencem pel terra feina i dedicació dels operadors públics i dels serveis gestors d'un ajuntament. No és de justícia.

Gràcies Taigua per tota la feina (ben) feta, i que sigui **per molts anys més**.

Patricia Reche, tinenta d'alcalde de Transició Ecològica